

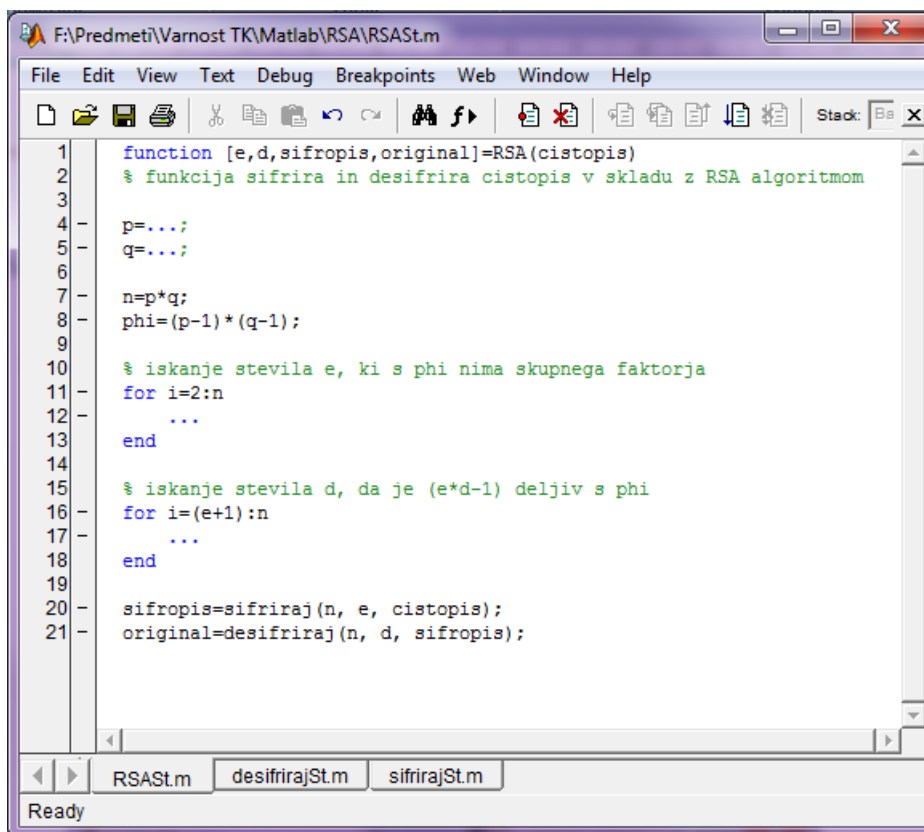
## RSA šifriranje in dešifriranje

### *RSA algoritem:*

- Je asimetričen šifrirni algoritem.
- Pošiljatelj šifrira sporočilo z javnim ključem pošiljatelja (modularna eksponentna funkcija  $s=c^e \bmod n$ , ki se izvaja kot zaporedje modularnega množenja).
- Prejemnik dešifrira sporočilo z zasebnim ključem (modularna eksponentna funkcija  $c=s^d \bmod n$ , ki se izvaja kot zaporedje modularnega množenja).
- RSA izkorišča težavnost faktorizacije velikih števil.
- Na osnovi znanega javnega ključa, čistopisa in šifropisa v realnem času ni mogoče ugotoviti zasebnega ključa.
- Dolžina ključa je odvisna od zahtevane stopnje varnosti.
- RSA je počasnejši od blokovnih šifrirnih postopkov kot sta npr. 3DES ali AES. Zato je pogost naslednji šifrirni postopek med npr. Metko in Lukom:
  - Metka šifrira čistopis po AES postopku z naključno izbrani ključem.
  - Metka zahteva Lukin javni RSA ključ s katerim šifrira uporabljen AES ključ.
  - Oboje pošlje Luki.
  - Luka najprej z lastnim zasebnim RSA ključem dešifrira šifropis AES ključa.
  - S tem nato dešifrira tudi vsebino prejetega šifropisa sporočila v skladu z DES algoritmom.

### *Naloge:*

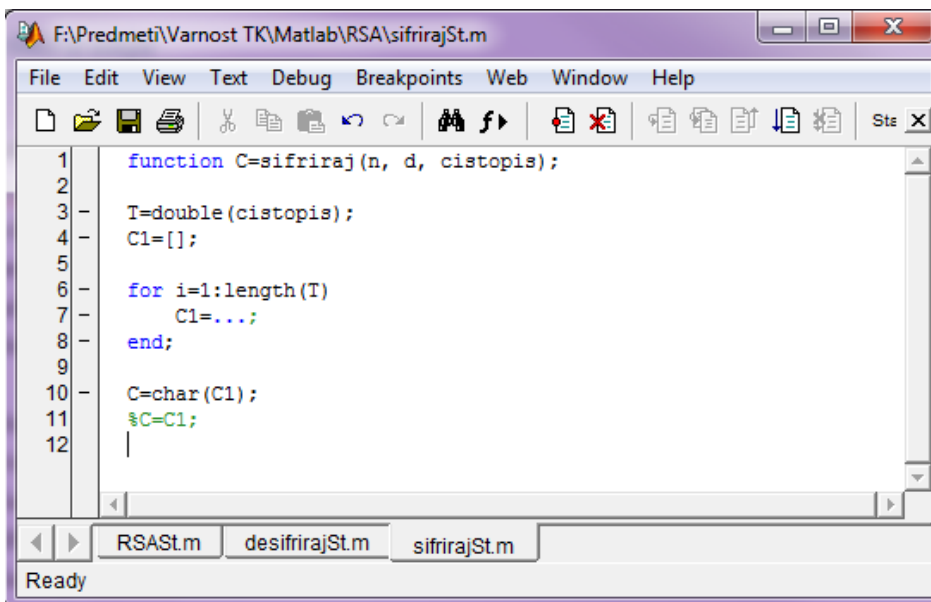
1. V programskem okolju Matlab napišite funkcijo za šifriranje in dešifriranje v skladu z RSA algoritmom  $[e,d,s,c]=RSA(c)$ 
  - a. Generirajte ključe
    - i. Izberite dve praštevili  $p$  in  $q$  manjši od 100.
    - ii. Izračunajte produkt  $n=p*q$ .
    - iii. Določite število  $e$ , takšno da  $e$  in  $(p-1)*(q-1)$  nimata skupnega faktorja razen 1.
    - iv. Določite število  $d$ , takšno da je  $(e*d-1)$  deljiv s  $(p-1)*(q-1)$ .
  - b. Čistopis šifrirajte, tako da je  $s=c^e \bmod n$ . Za izračun slednjega lahko uporabite funkcijo  $modulo(a,x,n)$ .
  - c. Šifropis dešifrirajte, tako da je  $c=s^d \bmod n$ . Za izračun slednjega lahko uporabite funkcijo  $modulo(a,x,n)$ .



```
F:\Predmeti\Varnost TK\Matlab\RSA\RSAST.m
File Edit View Text Debug Breakpoints Web Window Help
[Icons] Stack: Bs X
1 function [e,d,sifropis,original]=RSA(cistopis)
2 % funkcija sifrira in desifrira cistopis v skladu z RSA algoritmom
3
4 p=...;
5 q=...;
6
7 n=p*q;
8 phi=(p-1)*(q-1);
9
10 % iskanje stevila e, ki s phi nima skupnega faktorja
11 for i=2:n
12     ...
13 end
14
15 % iskanje stevila d, da je (e*d-1) deljiv s phi
16 for i=(e+1):n
17     ...
18 end
19
20 sifropis=sifriraj(n, e, cistopis);
21 original=desifriraj(n, d, sifropis);
```

Ready

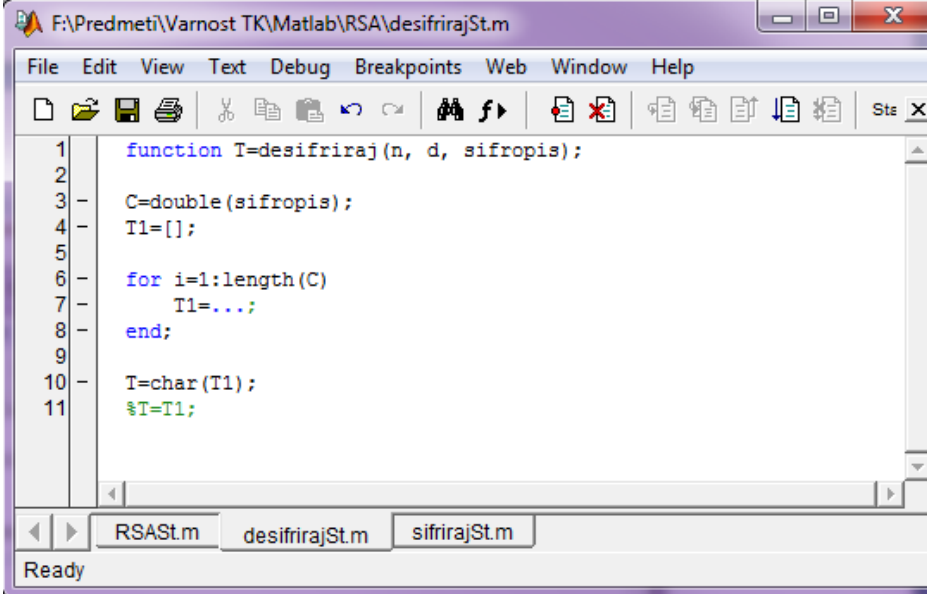
Slika 1: Zgradba funkcije RSA: generiranje ključev, šifriranje in dešifriranje



```
F:\Predmeti\Varnost TK\Matlab\RSA\sifrirajSt.m
File Edit View Text Debug Breakpoints Web Window Help
[Icons] Sts X
1 function C=sifriraj(n, d, cistopis);
2
3 T=double(cistopis);
4 C1=[];
5
6 for i=1:length(T)
7     C1=...;
8 end;
9
10 C=char(C1);
11 %C=C1;
12 |
```

Ready

Slika 2: Zgradba funkcije *sifriraj* za RSA šifriranje s ključem e.



```
1 function T=desifriraj(n, d, sifropis);
2
3 C=double(sifropis);
4 T1=[];
5
6 for i=1:length(C)
7     T1=...;
8 end;
9
10 T=char(T1);
11 %T=T1;
```

Slika 3: Zgradba funkcije *desifriraj* za RSA dešifriranje s ključem *d*.

2. Preizkusite delovanje algoritma:
  - a. Postavite vrednosti praštevil  $p=61$  in  $q=53$ .
  - b. Kolikšni sta vrednosti ključev  $e$  in  $d$ ?

$e=$  \_\_\_\_\_

$d=$  \_\_\_\_\_

- c. Šifrirajte sporočilo 'Preizkus delovanja'.
- d. Dešifrirajte šifropis iz točke 2c:

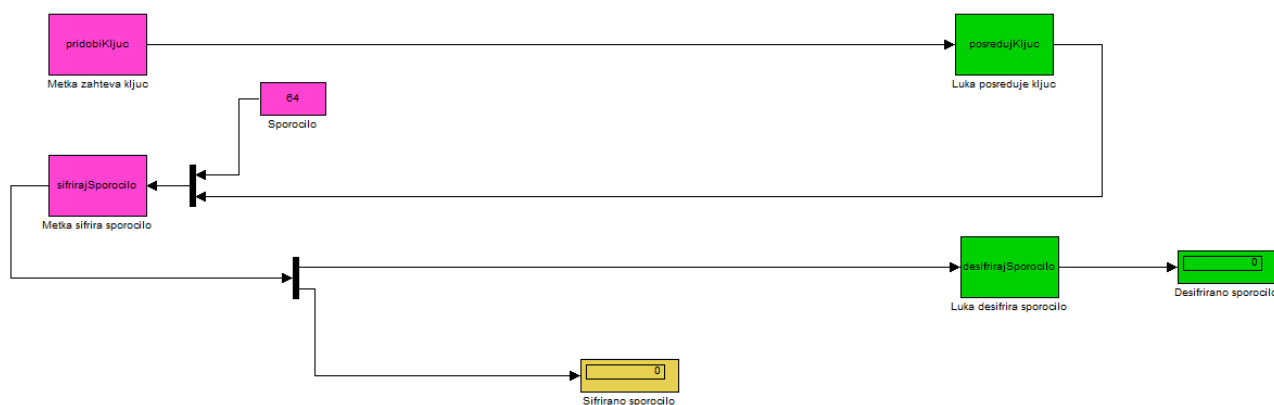
\_\_\_\_\_

## Napadi na RSA

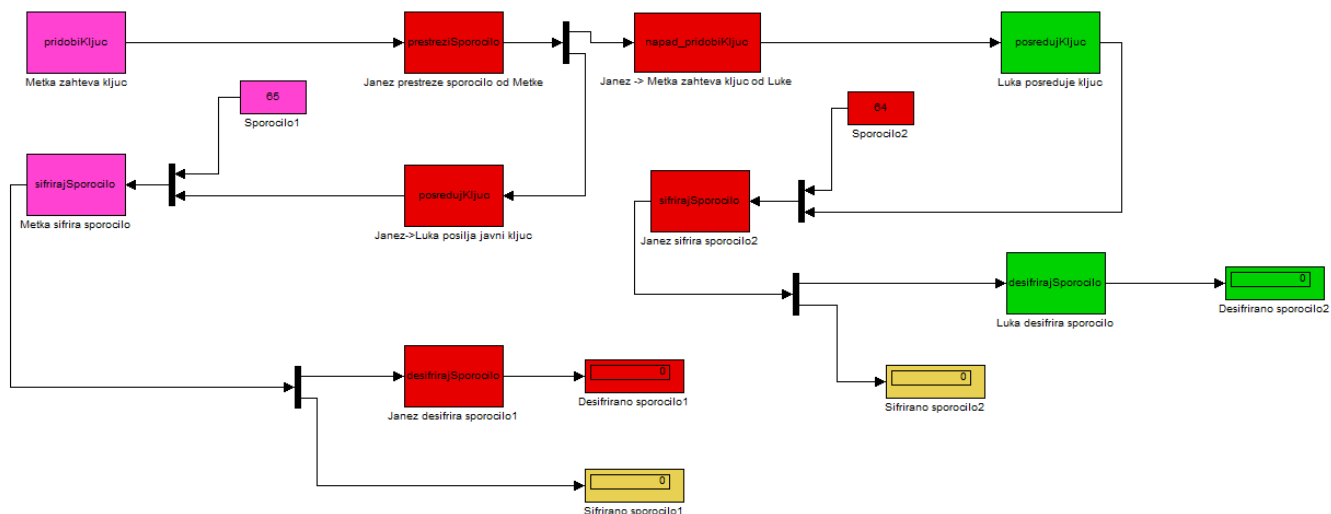
- V primeru, da sta uporabljeni praštevili  $p$  in  $q$  znani, je zasebni ključ  $d$  določljiv na podlagi znanega javnega ključa  $e$ .
- Pomanjkljivost majhnega ključa  $e$ :  
V takem primeru dešifriranje kratkega sporočila ( $c^e < n$ ) je možno z iskanjem  $e$ -tega korena šifropisa, saj je  $s=c^e$ . Tak napad omogoča vpogled v vsebino šifriranega sporočila tudi brez poznavanja zasebnega ključa.
- Preprosta metoda ugibanja vsebine sporočila in preverjanja pripadajočega šifropisa, saj je RSA determinističen šifrirni postopek:  
 $s_{ugib} = c_{ugib}^e \text{ mod } n$   
 $s = c^e \text{ mod } n$   
Ali sta  $s_{ugib}$  in  $s$  enaka?
- Nevarna implementacija in hramba ključev.
- Prestrezanje sporočil ('*man in the middle*').

### Naloge:

1. Izvedite napad na šifropis shranjen v datoteki `sifropis.mat`. Slednji je šifriran z javnim ključem  $e=13$  ( $n=527$ ).
2. V okolju Simulink opazujte potek napada s prestrezanjem sporočila:
  - a. Zaženite simulacijo neposredne komunikacije med dvema oseba.



- b. Opazujte potek komunikacije za različne ključe in različna sporočila.
- c. Zaženite simulacijo komunikacije med dvema oseba, ki jo prestreže tretja oseba.



d. Opazujte potek komunikacije za različne ključe in različna sporočila.

Vprašanja:

1. Od česa je odvisna stopnja varnosti RSA šifrirnega postopka?
2. Kakšna je pomanjkljivost uporabe javnega ključa za šifriranje?
3. Kakšna je pomanjkljivost uporabe majhne vrednosti ključa  $e$  za kratko sporočilo  $m$ ?
4. Število različnih praštevil manjše ali enako  $k$  je približno  $k/\ln(k)$ . Koliko je različnih praštevil dolžine enake ali manjše od  $n_{\text{bitov}}=512$ ?
5. Kakšna je težavnost izvedbe RSA algoritma?